№ 59. 5 wieraśnia 1916 h. Cena 5 fen.

HOMAN

BIEŁARUSKAJA WIŁEŃSKAJA CZASOPIŚ

WYCHODZIĆ DWA RAZY U TYDZIEŃ: U AUTORKI I U PIATNICY.

Cena s pierasyłkaj i dastaŭkaj da chaty: na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 f., na 3 miesiacy—1 m. 20 f., na 1 mies.—40 f.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycyi: M. Stefanskaja 23.

TELEHRAMY.

4 wieraśnia.

Zachodni front:

Anglicka-francuskije ataki ŭ wakolicach Sommy, paczaŭszysia ŭczora ranicaj, wyzwali nadta wialikuju i straszennie zajadłuju bitwu. Na poŭnaczy ad Sommy jana iszła na fronci ŭ 30 kilometroŭ ad Bomon da Sommy. Naabapoł Ankr i asabliwa na fronci Tiepwal-Pozjer naszaje adważnaje wojsko udzieržało swaje pazycii, nia hledsiaczy na ŭsio nowyje szturmy. Szybkaj kontratakaj my ŭziali nazad utraczenyje wakolicy chutara Muke i zrabili u woragoŭ wielmi surjoznyje szkody. Dalej na ŭschod la lesu Furo worahi byli adbity. Na fronci Ženszi-Somma pasla welmi silnaj padhotoŭki artyleryjskim ahniom uźniałasia bitwa, trywaŭszaja da noczy. Adważnaje wojsho adbiwało worahoŭ krok za krokam na swajej pierszaj pazycii i zadzieržali worahoŭ na druhoj linii. Giujmon i le Fore — ŭ rukach worahoŭ. Na pałudni ad Sommy, pry Barle, atakawaŭszyje siły byli krywawa adbity. Naprawo ad Maasu, na fronci Tiomon-Flery francuskije sproby atakawać adbity. U jary Suwil my aczyścili ad worahoŭ ŭchodziŭszuju ŭ naszy linii duhu ich pazycij. Uziaty 11 aficeroŭ i 490 sałdatoŭ.

U naczy na 3 wieraśnia naszy latuczyje eskadry atakawali London. Adzin z naszych latuczych karabloŭ zwaliŭsia ad strełoŭ worahoŭ.

U bitwie na pawietry ŭ wakolicach Sommy żbity 13 aeropłanoŭ, u Szampani i na Maasie — 2. Kapitan Belke zbiŭ swoj 20 aeropłan.

Uschodni front:

Front Leopolda Bawarskaho: Kala Łucka i na poŭnaczy ad Zborowa — zusim daremnyje nowyje ataki rasiejcoŭ.

Front erc-hercoga Karola: U wakolicach Zberežan i na pałudni ad Zialonaj bitwy trywajuć. Rasiejskije ataki pry Žabjej, na adrezku Magury i na poŭnaczy ad Dorna-Warta adbity.

Bałkanski front:

Niamiecka-bołharskije siły ŭ udacznaj bitwie pasunulisia upiarod miž Dunajem i Czornym moram. Pry Koczmary bołharskaja kawaleryja atkinuła rumynskuju piachotu i ŭziała ŭ pałon 10 aficeroŭ i 700 sałdatoŭ.

Z aposznich dzion:

—

1 wieraśnia.

Zachodni front:

Na poŭnaczy ad Sommy operacii anhliczan abmieżywalisia silnym ahniom artyleryi. Pry Longwal i ŭ lesi Delwil my kontratakaju adwajewali nidaŭna utraczenyje pazycii. Na pałudni ad Sommy paczalisia pad wieczer spadziewanyje francuskije ataki, hłaŭnym czynam na fronci Barle-Suakur. Na adrezku Estre-Suakur zachodnia-niamieckije pałki enerhicznaj kontratakaj adkinuli worahoŭ na ich staryje pazycii.

U wakolicach Sommy ŭ bitwach na pawietry żbity sześć aeropłanoŭ, u wakolicach Maasu—adzin, a pry Ipry żbit adzin zaszczytnym ahniom.

Uschodni front:

Front hienerała-felmarszałka prynca Leopolda Bawarskaho. Ad mora da Łucka, naahuł, biez pieramien. Na pałudziennym zachodzi ad Łucka rasiejcam udałosia pasunucca ŭpiarod. S ciažkimi stratami jany byli adkinuty nazad niamieckaj kontratakaj. Uziaty ŭ pałon 407 rasiejcoŭ. U wakolicach Brody — Tarnopol znaczna uzmacawaŭsia rasiejski artyleryjski ahoń. Ataka rasiejcoŭ pry Zborowie była udacznaja.

Front erc-hercoga Karola: Miž Załatoj Lipaj i Dniestram iszli zajadłyje bitwy. U paŭnocznaj czaści hetaho adrezku rasiejskije ataki złomleny. U pałudziennaj nacisk worahoŭ mieŭ niekatoruju udaczu. Na pałudni ad Dniestra hessenskije pałki na adrezku Stanisławowa razbili rasiejskije ataki. U Karpatach ataki worahoŭ kala Stepanak niczoha nie dajszli.

Bałkanski front:

Na Cyhanskaj Płaninie i Moglenie złomleny ataki serboŭ.

Ludendorff.

2 wieraśnia.

Zachodni front:

Na poŭnaczy i pałudni ad Sommy idzie silnaja artyleryjskaja bitwa. Na adrezku lesu Furo-Longwal—bitwa na ruczyje hranaty. Kala Estre ŭczora i pazaŭczora adwajowany nazad akopy, katoryje ad daŭniejszaho czasu znachodzilisia ŭ rukach worahoŭ. Na-prawo ad Maasu uzmacawaŭsia ahoń artyleryi.

Uschodni front:

Front hienerała-feldmarszałka Leopolda Bawarskaho: Na zachodzi ad Łucka rasiejcy dalej wiali swaje ataki proci wojsk pad kamandaj hienerała Licmana. Ataki ich, wiedzienyje piereważywajuczymi siłami, dajszli byli udaczy pry Korytnicy. Naszaj kontratakaj worahi u biezparadku adkinuty nazad. My ŭziali 10 aficeroŭ i 1100 sałdatoŭ pałonnymi i niekolki kulemiotoŭ. Na poŭnaczy ad Zborowa naszaje wojsko kontratakaju pasunułosia ŭpiarod.

Front erc-hercoga Karola: Pry Marjampoli, na Dniestry, rasiejskije siły pad artyleryjskim ahniom adstupili. Udacza sileskich wojsk pry Kukule paszyrena. Czysło ŭziatych pałonnych uzrasło da 2 aficeroŭ i 373 sałdatoŭ. Uziaty 7 kulemiotoŭ i 2 minomioty.

Ludendorff.

3 wieraśnia.

Zachodni front:

Artyleryjskaja bitwa ŭ wakolicash Sommy dajszła najwialikszaj zajadłaści. Miž Morepa i Klery ŭczora ŭ wieczery złomleny wielmi silnyje ataki. Na prawo ad Maasu paśla doŭhaj artyleryjskaj padhatoŭki na fronci Tiomon—Wo ataki worahoŭ razwinulisia tolki naabapoł darohi Wo—Suwil.

Uschodni front:

Front hienerała-feldmarszałka Leopolda Bawarskaho: Na poŭnaczy ad Zborowa wialikije rasiejskije siły iznoŭ iszli ŭ ataku. Adważnaje wojska pad kamandaj hienerała v. Ebena adbiło ich biez astatku, czaściu u sztykawoj bitwie.

Front erc-hercoga Karola: Na ŭschodzi ad Berežan razwiwalisia miejscowyje bitwy. Ataki worahoŭ adbity. U niekatorych punktach bitwa trywaje. U Karpatach rasiejskije operacii byli wiedzieny hłaŭnym czynam proci Magury. Jany niczoha nie dajszli. Za toje wiarszyna Płoska paśla czyślenych szturmoŭ astałasia ŭ rukach worahoŭ. Naabapoł Bystrycy, na rumynskaj hranicy, niamieckije i aŭstryjacka-wenhierskije piarednije atrady spatkalisia z worahami.

Bałkanski front:

Niamieckaje i bołharskaje wojsko pierestupiło cieraz hranicu Dobrudžy miž Czornym morem i Dunajem. Rumynskije pahranicznyje zaszczytnyje atrady adkinuty s stratami ŭ ich. Na makiedonskim fronci—biez znacznych prypadkoŭ.

Ludendorff.

Aŭstryjackije apawieszczeńnia.

WIENA. (W.T.B.). 31/VIII. Uschodni front:

Rumynskije ataki pry Herkules-Fiurde adbity. Wioŭszaje bitwu ŭ harach Czyk naszaje wojsko zaniało na wiarszynach na zachodzi nowyje pazycii. Na rasiejskim fronci worahi szmat dzie razwiwali silny ahoń artyleryi.

Italjanski front: Biez nijakich prypadkoŭ.

WIENA. (W.T.B.). 1/IX. Uschodni front:

Proci Rumynii: Pry Orsowie i Herkules-Fiurde worahi adbity i ŭczora. Hermannsztadt (stalica Siemihradzii) i Szent Gyergyo uczora, pawodłuh zahadanaho planu, aczyszczeny nami.

Front erc-hercoga Karola: Ŭ Bukowinie i Haliczynie rasiejcy dalej szturmawali. Naahuł, jany ŭsiudy adbity. Pry Horožancy naszy linii adcisnuty za horad. Pry Zborowie silnaja, spiersza udacznaja rasiejskaja ataka adbita kontratakaju.

Italjanski front:

Na prymorskim fronci paśla artyleryjskaj bitwy worahi ŭ roznych punktach pajszli u ataku. Jany ŭsiudy adbity.

WIENA. (W.T.B.). 2/IX. Uschodni front:

Rumynski front: pry Orsowie, paśla 5 dzion zajadłych bitw, my ŭziali naszaje wojsko nazad na zachodni bierah Czerna. Pry Hermannsztadci i Kronsztadci worahi pamału, krok za krokam iduć za nami. U harach Gyeryo razwiwajucca nowyje bitwy.

Front erc-hercoga Karola: U Bukowinie, ŭ halickich lasnych Karpatach i pry Marjampoli adbity czyślenyje rasiejskije ataki. Kala Zborowa kontratakaj my adnawili roŭnawahu.

Kaniec telehram na 3 stranicy.

Brat proci brata.

Chto nia pomnić „pieknych słoŭ“ Rasiei ab jednaści ŭsich sławian, ab bractwie sławianskich narodoŭ? Adnak-že hetaja samaja Rasieja hod tamu nazad abjawiła wajnu „bratniamu“ narodu—boŭharam.

Praŭda, tady wajna heta była tolki na papiery: abodwa hasudarstwy razdzielała Rumynija, katoraja da wajny nie mieszałasia, i ni rasiejcy da boŭharoŭ, ni boŭhary da rasiejcoŭ nijak nie mahli dajści. Dyj nichto nie spadziewaŭsia, kab „braty“ paczali papraŭdzi wajewać miž saboj. Jeszcze da czasoŭ Katkowa, katory ŭ 60-tych hadach u swaim orhanie «Russkij Wiestnik» pryzywaŭ Rasieju da wyzwaleńnia boŭharskaho narodu, sprawa Boŭharyi była ŭ rasiejskim hramadzianstwi wielmi popularna. Ale ŭ aposznije czasy „sławianskaja jednaść“ adsunuta ŭ Rasiei na zadni plan dajszoŭszym wialikaj siły rasiejskim nacyonalizmam: nacyonalisty choczuć nie złuczać sławian, a zawajowywać sławianskije narody, abiertać ich u maskaloŭ. Samaj jarkaj prajawaj nacyonalistycznaho kirunku ŭ rasiejskaj palitycy i jość wajna z Boŭharyjej.

Paśla wystupleńnia Rumynii proci Aŭstryi Boŭharyja abjawiła rumynam wajnu. Hetaho tolki i ždała Rasieja: jana toj-czas pasłała proci boŭharoŭ zahadzia sabranuju armiju—cieraz Rumyniju, atkryŭszuju maskalom wolny prachod praz swaje ziemli. I ŭ hety moment, kali piszucca hetyje słowy, mo' ŭžo lijecca kroŭ „bratoŭ-sławian“...

Hetak majem jeszcze adnu bratniuju wajnu. U tym czasi, jak legiony polskich i ukrainskich dabrawolcoŭ razam z aŭstryjackimi i niamieckimi armijami lijuć swaju kroŭ, baroniuczy swaju Baćkaŭszczynu ad prychodu tudy „bratoŭ“—rasiejcoŭ, sami rasiejcy iduć niszczyć ahniom i miaczom ziemli boŭharskaho narodu.

Brat paŭstaŭ proci brata...

Ci možna paśla hetaho dawać wieru zajawam tych panoŭ, szto ad paczatku wajny tam — u paŭnocznaj stalicy abwieszczali narodam Rasiei, bytcym ciapierasszniaja wajna — heta zmahańnie sławianstwa z giermanizmam? Pustyje, falszywyje słowy...

Ab pamiatkach minuŭszczyny.

U kožnaj mowi jość prykazka, szto nichto nia byŭ prarokam u swajej Baćkaŭszczynie: mutatis mutandis, usio swajo — błahoje, a dobraje — tolki «zahranicznaje».

Hetak sama jość i s tutejszymi žycharami, katoryje nia ŭmiejuć szanawać swajho.

U nas, u biełarusoŭ, jość nadta wialikaje czysło pamiatnikoŭ piśmienstwa XV, XVI i XVII staleścioŭ. Hetyje cennyje dakumenty walajucca biez nijakaj paszany u prywatnych archiwach, manastyrach, a to i pad strechaj, u składach niepatrebnych reczej... Imi nichto nie cikawicca. Ad dziadoŭ i pradziedoŭ ich nichto nie paruchaŭ, apracza myszej, katoryje ich pamału zjedajuć. Ale heta jeszcze nie najhorszaja sprawa, kali ich nichto nie czepaje. Kali-ž ich niejak wyciahiwajuć na świet Božy, dyk ich ždže, jak heta ŭžo nie raz bywało, zniszczeńnie u ahni.

Za czasoŭ rasiejcoŭ bywało, szto niejki archirej, sam syn biełaruskaho narodu, pryježdžajuczy da manastyra i ŭbaczyŭszy staryje biełaruskije unijackije rukopisy, zahadywaŭ niszczyć «heretyckije papiery». Bywało i tak, szto patomak daŭnaho biełaruskaho rodu, adkapaŭszy u siabie archiŭ starych dakumentoŭ, užywaŭ ich prosta jak papieru. Ŭreszci, wiadoma, szto czužyje ludzi, panajechaŭszyje ŭ nasz Kraj s czužych staron, kab wyniszczyć nacyonalnyje adznaki Biełarusi, systematyczna niszczyli ŭsio biełaruskajo—ŭsie pamiatniki naszaj słaŭnaj minuŭszczyny.

Hetak abchodziacca ŭ nas z naszymi staradaŭnymi pamiatkami kolisznaho wolnaho žyćcia. A tym czasam czužaziemcy, tolki-szto pryjechaŭszyje ŭ naszu staronku, zrazu acenili histaryczne, filologicznaje i jurydycznaje znaczeńnie dakumentoŭ, pakinutych nam ad daŭnych czasoŭ. Z dalokaho Hamburga da nas zwiertajucca s prajektam sabrać biełaruskije dakumenty, jakije jość pad rukoj, i pasłać u tamtejszy nawukowy instytut dla dośledu biełaruskich rukopisoŭ XV, XVI i XVII st. Mała taho: tamtejszyje wuczonyje, paznaŭszy cenu hetych dakumentoŭ dla historyi uschodniaj Europy s kanca siarednich i paczatku nowych wiakoŭ, prosiać pradać ich dla ładženaho tam „Slavisches Seminar“.

Niamieczczyna wiadzie wajnu nie na žyćcio, a na śmierć s pierewažywajuczymi siłami worahoŭ,—i ŭsio-ž taki jaje wuczonyje majuć czas cikawicca biełaruskim narodam i jaho minuŭszczynaj. A my sami nia tolki starajemsia zabycca ab naszaj minuŭszczynie, ale i niszczym jaje, szukajuczy swajej buduczyny to na Wiśle, to ŭ Maskwie...

U wiaskowych szkołach.

(Piśmo ŭ Redakciju).

Kolki dzion tamu, sielanin z Bukojnskaj wołaści, Wilenskaho pawietu, raskazaŭ mnie ab szkołach, jakije proszłaj zimy byli paadkrywany ŭ henaj akolicy. Szkoły byli ŭsie czysta polskije, choć akolica jość czysta biełaruskaja i dzieci aprycz biełaruskaj mowy inszaj nie ŭžywajuć, a kali idzie ab polskuju, to jaje wielmi słaba mohuć razumieć. Wuczycieli i wuczycielki byli prywiezieny z Wilni, niekatoryje nawat umiejuczyje pa biełarusku, ale im było zabaronieno hawaryć z dziaćmi pa biełarusku. (Ab nawuczańni pa biełarusku i hutarki być nie mahło!). Skazano było wuczycielam, kab dzieciam nie pazwalali i pamiž saboj hawaryć pa biełarusku, a tolki pa polsku, ale heta nia mieło nijakaho skutku, bo adna wuczycielka, katoraja da hetaho szczyra ŭziałasia, była wypraŭlena sielanami, pažaliŭszymisia ŭłaściam,—a inszyje henaho nakazu nie spaŭniali, a nawat samy z dziaćmi pa biełarusku hawaryli.

Woś jakije byli paradki.

Jak szczyry biełarus, ja nie mahu zhadzicca s tym, szto ŭ tej pary, kali wyszejszymi ŭłaściami biełaruskaja mowa pryznana na roŭni s polskaj i litoŭskaj i jość wyrazny nakaz, kab szkoły byli ŭ matczynaj mowie (Muttersprache), u hetu paru dla dziaciej, katoryje z baćkami i susiedziami haworać tolki pa biełarusku, zakładalisia szkoły nia tolki nie biełaruskije, ale nawat u ich mowa biełaruskaja była by zabaroniena, czaho i ŭ rasiejskich szkołach pa wioskach nie rabiłosia.

Spadziajusia, szto na pryszłaść heta nie paŭtorycca. Dumaju, szto proszłaj zimy rabiłosia tak nie praz błahuju wolu, a chutczej praz nierazwahu, dy praz niewiadomaść rasparadžeńnia ŭłaści, a ŭ buduczym usio pojdzie, jak naležycca.

Niedalokaja buduczyna pakaže, ci maja nadzieja zbudziecca.

B. P.

P.S. Identyczny list pa polsku padajecca ŭ hazetu «Dziennik Wileński».

U Wilni i wakolicach.

× **Arbitraž miž kwaterantami i damaŭłaśnikami.** S pryczyny dawoli wostraho konfliktu, jaki ŭźniaŭsia miž haspadarami damoŭ i nieapłatnymi kwaterantami, katorych sud zahadywaje wysielać, — urad sajuza kwaterantoŭ na pierszym swaim zasiedańni razhledaŭ pytańnie ab naładžeńni arbitražu—uhodliwaho suda dla razhladu ŭsich sporak na hrunci najmu haspod. Dziela hetaj sprawy wybrana kamisija s troch czlenoŭ uradu: d-ra G. Romma, A. Łuckiewicza i Remigolskaho, katorym urad daruczyŭ wiaści ab hetym pierehawory s sajuzam damaŭłaśnikoŭ.

U bliżejszym czasie wyjaśnicca, jakoje stanowiszcze ŭ hetaj sprawie zanimaje sajuz damaŭłaśnikoŭ.

× **Na wystaŭcy rabotnych damoŭ.** Wystaŭka ciapier atczyniena kožyn dzień ad 9 hadz. ranicaj da 7 hadz. wieczera—biez nijakich pierarywaŭ. U sieradu, subotu i niadzielu paabiedzi ihraje muzyka.

× **Pacztowyje znosiny z zahranicaj.** Pacztowaja kancelaryja Hradanaczalnika dla znosin z zahranicaj pamieszczajecca pry Dominikanskaj wul., 3, pakoj 56, i atczyniena ŭ budnyje dni ad 9 da 11 hadz. ranicaj. Pacztowyje znosiny z zahranicaj mohuć adbywacca na atkrytkach z nadrukowanym tekstam — cenoj 50 fen.

× **U akružnym sadzie** trejci raz razbiłasia sprawa ab ahrableńni Falka Cymmera, haspadara straŭni

---

Č czytajecca, jak CZ; Š—jak SZ.

Włast.

Najezdčyk.

Histarycznaje apawiedańnie.

(Hl. №№ 55—58 „Homana“).

Za piać wiorst ad Starasiella stajaŭ wialiki murawany kaścioł, akruženy kustami jaśminu i bezu. Dalej ciahnułasia lipowaja aleja z niemałym likam ławak dziela adpačynku dla prychožych bahamolcoŭ. Kaścioł hety byŭ nowy i adzin s pieršych katalickich kaściołoŭ u mahileŭskaj Biełarusi. Niedaloka ad kaścioła byŭ dom parocha, niewialiki, ale zacišny i mocny; u hetym domie žyŭ paroch (probošč) z dwoma małodšymi swaimi pamočnikami. Žyćcio ich było spakojnaje: lublenyje i uważanyje narodam, jany naŭzajem lubili narod i, choć byli u hetaj staroncy čužaziemcami, adnak chutka nawučylisia tutejšaj mowy narodnaj i ŭ hetaj mowie nawučali praŭd swajej wiery, štodziennych malitw i choralnych špiewoŭ u kaścieli. Najbolej zasłuh u hetym kirunku pałažyŭ stary paroch, katory sorak hadoŭ tamu pakinuŭ rodnuju swaju Mazowiju i ŭwieś hety čas pracawaŭ u Biełarusi słowam i piarom dziela pašyreńnia tut katalickaj wiery. Raskazywali, što stary paroch,— idučy za prykładam św. Hieronima, katory piśmo światoje i imšu na mowu sławianskuju pierekłaŭ i adpraŭlaŭ, — mieŭ u swaim rabočym pakoju rukapisy s pierekładami na biełaruskuju mowu ŭsich patrebnych u žyćci katalika malitw i śpiewoŭ, a takže žywoty światych i inš. Ale hłaŭnaje starańnie ksiandzoŭ zwiernuto było na ustrojstwo i azdobleńnie kaściołu. Jany lubili jaho i ciešylisia im, dziela taho, što sami mnoha pracawali kala budowy i azdobleńnia jaho. I papraŭdzi, światynia heta była samaja pryhožaja i bahataja wa ŭsiej wakolicy.

Pałohije pramieńni sonca zachadu, prałynuŭšy praz romanskije wokny światyni, razsypalisia, ihrajučy na pazałotach aŭtarnych reźb, na siarebranych šatach i załatych karonach abrazoŭ, absypanych samaćwietami, i hrali kolerami wiasiołki staŭby pramieńnia, prałynuŭšyje praz kolernyje škły zaaŭtarnych wokan. Światynia była nidaŭna zakončena i świaciłasia achajnaj świežaściu i čystaściu. Asabliwa źwiertała uwahu skulptura światyni, nad katoraj pracawaŭ małady wikary, brat Antoni. Ranica žyćcia hetaho maładoha mastačaho pramihnuła, jak majowy doświtak, nie pakinuŭšy ni adnej chmarki na jaho dziciača čystaj dušy. Ciapier jon z zachwatam pracawaŭ nad fihuraj anioła s kryžam u rukach. Brat Antoni braŭ u ruki kamok lipkaj hliny, miasiŭ jaho palcami prawaj ruki, a lewaj rukoj zasłaniaŭ wočy i, apioršy łokać ab kalena, prypaminaŭ niejčyje, hłyboka zachawanyje u dušy rysy. I twar anioła za kožnym dotykam palcoŭ jaho charašeŭ, nabiraŭ dziacinna-kwołaho, sumna-zadumlonaho i razam s tym duchowa-silnaho wyrazu. Čyje heta rysy z hłybiny swajej dušy adkapywaŭ brat Antoni? Može heta rysy jaho maci, pamieršaj zara paśla prychodu jaho na świet? Može heta zjawa, wyśnienaja u časie malitwienaj ekstazy, abo bliskaj jej pa charaktary ekstazy mastačaj? A može...

Adčynilisia dźwiery, i ŭ zakrystyju, dzie pracawaŭ brat Antoni, uwajšoŭ stary paroch, brat Bonifac, i zatrymaŭsia, lubujučysia blizka užo zakončenaj fihuraj.

— Miły bracie! Ty ŭsio ješče pracuješ? Ja bajusia, kab ty hetkaj natužanaj pracaj nie nadarwaŭ swajho zdaroŭja, katoraje hetak patrebno nam dziela chwały Božaj...—zahawaryŭ aciec Bonifac, čuła zahladajučy u wočy maładoha brata.

Wikary, pakinuŭšy rabotu, padyjšoŭ pad błahasłaŭleńnie i z wiasiołaj uśmieškaj skazaŭ:

— Serdečna dziakuju, ojče, za wašu turbotliwaść aba mnie, ale ja pačuwaju siabie saŭsim dobra i zdaroŭje majo pakul što, z Božaj łaski, trymajecca... Pry hetym aświečenaja pramieńniami zachadziačaho sonca strojnaja jaho fihura klasyčnymi rysami twaru mahła słužyć za model kožnamu mastačamu.

(Dalej budzie).

pry Niamieckaj wal. Piaciera hrabieżcoŭ užo daŭniej zasudženy na doŭhaletniuju karu. Ciapier sudzili kamandziera ich — szaŭca Stefana Jodkowskaho. Aprycz taho jaho winawacili u trymaŭni rewolwera i kražy karowy ŭ Kominach. Akružny sud zasudziŭ jaho za ŭsio razam hadoŭ u papraŭczy dom.

✕ **Niamieckije rubli.** Hetymi dniami wypuszczeny na znacznuju sumu niamieckije hroszy ŭ rasiejskaj walucie. Wypuszczeny „bumažki" na 50 kap., 1 rub., 3 rub., 10 rub. i 25 rub. Jany majuć takuju siłu, jak hroszy — znaczyć, prywatnyje asoby i urady, ŭ tym czyśle niamieckije ŭłaści, majuć prawo płacić imi i pawinny prynimać ad druhich. Jany majuć roŭnuju cenu z rasiejskimi rublami.

✕ **Prykaz** ab oficyalnym kursie rubla ad 1 kastrycznika 1916 h.

Prykaz H. 19 z 27 krasawika 1916 (spis prykazoŭ i zahadoŭ, cyfra 19) zmieniajecca.

Oficyalny kurs rubla, na mocy prykazu z 25 krasawika 1916 № 3, ustanaŭlajecca da dalejszych zahadoŭ tak: 1 rub.—1,90 marak.

Hłaŭnaja kwatera, 16 žniŭnia 1916.
Ad Hłaŭnakamandujuczaho na Uschodzie
Hłaŭny kwatermistr
v. Eisenhart,
Hienerał-major.

✕ **Kurs rubla.** Oficyalny kurs— 1 m. 90 f.; u bankach za rubiel pry pradažy dajuć 1 m. 90 fen., pry kupli—1 m. 94 f.

Pazyczkowaja kasa biare 6%.

✕ **Apawieszczeńnie.**

Kab papiaredzić paszyreńnie zaraźliwych chwarob, ŭ dadatku da zahadanych u apawieszczeńni z 18 krasawika 1916 h. czynnaściej, zahadywajecca nižej pisanaje:

1. Žychary užbiareżža rek, a tak sama prażywajuczyje kala inszych wod i łuž u mieżach miestowaho okruha, dzieła zmahańnia z muchami i kamarami pawinny wykaszywać raśliny.

2. Władzielcy damoŭ, abo ich upoŭnamoczenyje pawinny paliwać jamy u atchodżych miejscoch wapiennym małakom — 1 czaść haszanaj wapny na 4 czaści wady.

Hetak že pawinny być wybielany wapiennym małakom kanawy u panadworkach i na wulicach uzdoŭž damoŭ.

3 Zahady akružnych daktaroŭ i dezynfekcyjnych kołonn ab dzierżańni ŭ czystaści panadworkoŭ, leświc, atchodżych miejsc i śmietnikoŭ pawinny spaŭniacca biazsporna.

4. Wapnu dla pryhataŭleńnia wapiennaho małaka možna dastawać u aptecznych składach, pakazanych ŭ asobnych apawieszczeńniach, pa cenie 5 fen. za rasiejski funt.

5. Za niespaŭnieńnie wyszej pisanych zahadaŭ karacimuć zhodnie z § 10 Prykaza Hłaŭnakamandujuczaho na Uschodzi ab sposabach niedapuszczeńnia paszyreńnia poszesnych chwarob z 8 listopada 1915 hodu.

Wilna, 19 žniŭnia 1916 h.

Niamiecki Hradanaczalnik
Pohl.

Pažary. Na Antokoli, u wajennym łazareci, 1 wierešnia a 11 hadzinie rana paczausia pažar. Zaharelisia u sklepie brykiety. Pažarnaja uskoraści pažar patuszyła.

Pry św. Jurskim praspekci u domi № 41 kw. 14, a 1 hadz. zaharełasia z niewiadomaj pryczyny paściel. Pažar uskoraści patuszeny adnej hidropultaj.

Pry Małaj Pohulancy, № 6, u nocz z 1 wierešnia na 2-je a 1 hadzinie zapaliłasia studnia. Byli wyzwany dwa addziely pažarnaj kamandy: hłaunaja miestowaja pažarniekaja kamanda i Nouharodzki addziel. U studni spalisia uwieś wierch. Patuszena a 2 h.

ZAHAD.

Ab zbory hałoŭszczyny ŭ mieżach Upraŭleńnia Ober Ost.

§ 1.

Paduszny padatak pawinny płacić usie zdolnyje da pracy mužczyny ad 15 da 60 hadoŭ, katoryje žywuć u mieżach upraŭleńnia Hłaŭnakamandujuczaho na Uschodzi abo prabywajuć tamaka dzieła zarabotku.

§ 2.

Ad hałoŭszczyny zwalniajucca:

1. wajennyje czyny i czynoŭniki wajennaho upraŭleńnia ŭ zaniatych ziemlach.

2. upoŭnamoczenyje impierskich, hasudarstwienych abo komunalnych ułaściej.

3. duchoŭnyje asoby.

§ 3.

Hałoŭszczyna wyznaczajecca na padatkowy hod. Padatkowy hod liczycca ad 1 studnia da 31 śnieżnia.

§ 4.

Paduszny padatak za 1916 padatkowy hod naznaczen 6 marak, a na dalejszyje hady — pa 8 marak u hod.

§ 5.

Kožyn hod da 15 listapada pawietowy urad pry pomaczy naładżenaj pawodłuh § 11 instrukcii ab padatkach z leżaczaho mieńnia i pramysłowych pradpryjemstw z 3.I.1916 daradczaj raskładaczaj kamisii układaje padatkowy spis asob, katoryje pawinny ŭ tym pawieci płacić hałoŭszczynu na mocy hetaho zahadu. Pawietowy urad maje prawo pry układańni padatkowaho spisu karystacca i druhimi pamocznymi ustanowami.. U myśl hetaho zahadu pawietowy urad wystupaje u asobie pawietowaho naczalnika (naczalnika palicii), a miestowyje pawiety — u asobi niamieckich burhomistroŭ.

(dalej budzie).

Z USIAHO KRAJU.

Biełaruskaja mineralnaja wada.

HARODNIA. U dzień hadaŭszczyny zaniaccia Harodni praświdrowana na bierazi Niomana krynica, s katoraj bjeć mineralnaja wada. U hetaj wadzie 0,08% uhlekisłaho žaleza. Krynica maje temperaturu 4° i bjeć na 4 metry wysoka z hłybini 40 metroŭ. Nowaja leczebnaja wada pad nazwańniem „Haradnianki" („Grodnaer Sprudel") hetymi dniami pojdzie u pradažu. Cena butelki — kala 15 fen.

Nazwańnia wulic.

HARODNIA. Kab nie było niedarazumieńnioŭ s pryczyny adzinakawaho abo padobnaho nazwańnia niekatorych wulic, zrobleny pieramieny: Miasnickaja wul., pry katoraj znachodzicca žydoŭskaja bažnica, nazywajecca Synagogalnaj; Pacztowaja pry katoraj staić klasztor św. Brygidy, nazywajecca wulicaj Brygidy; Fabryczna ja, katoraja stanowić pradoŭžeńnie Hranicznaj wul., nazywajecca hetak sama Hranicznaj; czaść Artyleryjskaj wul. na poŭnaczy ad Skidelskaj nazywajecca ciapier Nowaj Artyleryjskaj.

Śmierć doktara.

SOKOŁKA. Tut pamier pawietowy doktar Złotkowicz, karystaŭszyj z wiery jak narodu, tak i niamieckaj ułaści.

Szulery.

BIEŁASTOK. Pry Mikałajeŭskaj wulicy wykryli szulerniu. Kampanija szuleroŭ — 11 dusz — zamaniwała ŭ szulerniu lohkawiernych ludziej i abyhrywała ich.

Patajny brawar.

BIEŁASTOK. Pry Lipowaj wul. znajszli patajny brawar.

Dezynfekcyjny aparat.

SUWAŁKI. Tut zawiedzien dezynfekcyjny aparat, katorym možna za naznaczenuju płatu rabić dezynfekciju kwater, niszczyć woszy i t.p.

Jubilej banka.

LIBAWA. Libaŭski Biržewy Bank światkuje 25-hadowy jubilej.

Wystauka tawaroŭ.

MITAWA. Tut pry Wialikaj wul., d. № 6, ustrojena wystaŭka prymiernikoŭ tawaroŭ — tolki dla tarhoŭcoŭ, kab jany, uzirajuczysia na prymierniki, mahli dawać zakazy na tawary.

WIESTKI Z RASIEI.

Rumynska-rasiejskaja umowa.

Jak piszuć, Rumynija zhodziłasia wystupić proci centralnych dzieržaŭ na hetkich umowach: usie sajuznyje dzieržawy dajuć zawierèńnie, szto paśla pabiednaj wajny Rasiaja addaść Rumynii czaść Bessarabii na pałudni ad Dniestra i na zachodzi ad Kaholnika. Hranica Rumynii hetak budzie dachadzić ažno pad Kiszyniow. Aprycz taho Rumynija atrymaje czaść paŭnocznaj Boŭharyi. Dalej, Rasieja zara paśla wystupleńnia Rumynii abiazałasia paśłać swajo wojsko dzieła pomaczy Rumynii proci Boŭharyi. Ŭreszci sajuźniki abiazalisia dawać Rumynii patrebnyje na wajnu hroszy.

Rasiejskije siły ŭ Rumynii

PIECIARBURH. „Birž. Wied." piszuć, szto czysło rasiejskaho wojska, katoraje bjecca pobocz z rumynami, dachodzić 450.000 dusz.

Heta-ž samaja hazeta dawiedałasia s palitycznych kruhoŭ, szto Rasieja abiecałasia Rumynii addać jei znaczuju czaść boŭharskich ziamiel, i z hetaj pryczyny Boŭharyja na Bałkanach nia budzie mieć nijakaj wahi.

Rasiejcy ŭ Persii.

PIECIARBURH. „Now. Wr." danosić s Teheranu, szto pałaženńie rasiejskaho wojska ŭ Persii duža surjoznaje: rasiejskaja armija hibieje. Jana wielmi cierpić ad haryczny i malaryi. Sanitarnaj pomaczy nima; pradukty padwoziacca wielmi nieakuratna, i jość hrozba hoładam. Narod wiadzie z rasiejskim wojskam partyzanckuju wajnu.

Sumny abraz.

PIECIARBURH. „Riecz" paczynaje swaju pieredawicu: „U nas nima niwodnaho miesta, dzie za aposznije czasy niestalisiaby zwyczajnymi zdareńniami krażу, hrabieżstwy, duszehubstwy..."

Zaŭsiody pozniacca!

SZTOKHOLM. Czlen frakcii nacyonalistoŭ u Dumie, Szulgin, pisze ŭ „Kijewlaninie":

«Skolki straszeńnie spoźnienych prajaŭ baczym my ŭ naszym žyćci! My spoźnilisia s padhatoŭkaj bomb, z ustrojstwam wysialencoŭ, z wywazam narodu z zaniatych ziamiel. Na czyhunkach ruch dahetul nie uparadkawan".

„Piekło Dante".

BERLIN. „Nord. Allg. Ztg." pisze pad zahałoŭkam: „Piekło Dante ŭ Rasiei":

„Usie straszenstwy, ŭsie apowieści ab pałaženni wajenna-pałonnych u Rasiei prewyszajuć wiedamaści, atrymanyje niamieckim uradam. Wajenna-pałonnych zdajuć u ruki krywap'ŭcoŭ-padradczykoŭ, i jany hibiejuć na raboci pry budoŭli czyhunak u Ałonieckaj i Wiatskaj hubernii. Tysiaczy niamieckich i aŭstryjackich pałonnych hibnuć pry takich straszennych warunkach, szto rozum czeławeczy nia može sabie predstawić hetkaho straszenstwa. Niamieckaje prawicielstwo padało pratest proci hetych straszenstw i zažadało źmieny pałaženńia pałonnych".

Unutrenaja pazyka.

PIECIARBURH. Minister finansoŭ adłažyŭ nowuju unutrenuju pazyku. Piersz kazionnyje ahienty buduć abježdžać usiu staronku, kab rabić pazycе reklamu.

Jak wiadoma, sielanie nadta niedawierczywa adnosiacca da hasudarstwienych papieroŭ i nia chocauć dawać na ich zbierażonyje hroszy.

Aŭtomobilnaja daroha.

LONDON. Tutejszyje hazety atrymali praz iskrowy telehraf wiestku, szto rasiejskije ŭłaści naładzili aŭtomobilnuju darohu miž Archangielsktm i Pieciarburham. Aŭtomobili prywiezieny z Ameryki.

Uzrost cen.

Pawodłuh wiestak z Rasiei, tamaka ŭ tuju zimu płacili za litr gazy 60 kapiejek—zamiest 12—13 k. u spakojny czas. Funt muki, zaležnie ad sortu, kasztawaŭ ad 45 da 50 kap., masło—ad 1 r. 20 k. da 1 r. 80 k. Para botaŭ u mai hetaho hodu, zaležnie ad sortu,—ad 30 da 50 rub. Za sukonny garnitur — ad 80 da 100 rub. Nia hledziaczy na szalonyje ceny, damy intendantoŭ i damy paŭświetu chodziać u jodwabiach...

Falszywyje leki.

SZTOKHOLM. Farmakologicznaja laboratoryja ŭsierasiejskaho sajuzu zamiest apawieszczeńnia ab straszennym padrabłańni lekoŭ, da katorych damieszywajuć gips, hlinu, babowuju muku, wanillu i ciortuju szałupu ad apelcyn. Hetyje „leki" zapakowywajuć u skrynaczki z nadpisami, ŭ katorych mnoha hrubych abmyłak.

Krokodził u Wołzie.

„Russk. Sł." danosić s Samary, szto tam niekolki dzion tamu nazad u czasi silnaj nawalnicy spudżony krokodził wyrwaŭsia z žwiaryncа i puściŭsia naŭcieki—da Wołhi. Nia hledziaczy na pahoniu starażoŭ, jon dabieh da bierahu i sczez u wodach Wołhi. Ciapier nichto nie aśmieliwajecca kupacca ŭ Wołzie, chacia panuje straszennaja haraczynia, i haspadary kupaleń wielmi sumujuć, szto nima zarabotku.

TEŁEHRAMY.

Austryjackije apawieszczeńnia.

Front feldmarszałka Leopolda Bawarskaho: Na adrezku Świniuch na naszaje wojsko izuoŭ byli zrobleny zajadłyje ataki. Worahi ŭwarwalisia ŭ wiosku Korytnicu, ale byli adtul wykinuty nazad (hl. niamieckaje apawieszczeńnie z taho-ž dnia).

Italjanski front:

Artyleryjskije i minnyje bitwy iszli dalej z uzrastaŭszaj siłaj na ŭsieńkim prymorskim fronci. Worahi ŭwarwalisia na Mały Pal, ale kontratakaj byli zusim wykinuty nazad.

Pałudzienna uschodni front:

Na ŭschodzi ad Walony pasla dwuchdniowaj bitwy italjanskaje wojsko, katoraje pierajszło cieraz reku Wojuzu, adkinuto nazad. Dunajski fłot na nižnim Dunai zatapiŭ rumynskuju kanonierku.

WIENA. (W.T.B.) 3/IX. **Uschodni front:**

Proci Rumynii. Artyleryja worahoŭ uczora abstreliwała Hermannstadt. U harach Gyergyo rumyny staralisia naszczupać naszy pazycii. Asabliwych prypadkoŭ nie było.

Front erc-hercoga Karola: Pry Fundul-Moldowi naszaje wojsko adbiło niekolki rasiejskich atak. Rasiejcy pasla zajadłych bitw zdabyli wiarszynu Płoska. Pry Berežanach adbity silnyje rasiejskije nastupleńnia.

Front feldmarszałha Leopolda Bawarskaho: Na poŭnaczy ad Zborowa niamieckaje wojsko hnało adkinutych rasiejcoŭ za ichnyje akopy.

Italjanski front:

Biez asabliwych zdareńniaŭ.

Pałudzienna-Uschodni front:

Na ŭschodzi ad Walony italjanskije siły iznoŭ pierajszli cieraz Wojuzu. Jany blizka skroś adkinuty.

Jeszcze nalot na Anhliju.

BERLIN (W.T.B.). 3.IX. U naczy na 3.IX niekolki latuczych eskadr zrabili nalot na London, Jarmut i Harricz. Usiudy było widać wialikije pažary i ŭzrywy. Ŭsie latuczyje karabli wiarnulisia całyje.

Bouharska-rumynskaja wajna.

SOFIJA. Rumynski pasoł patrebawaŭ swoj paszpart, i hetak dyplomatycznyje adnosiny miž Rumynijej i Boŭharyjej prerwalisia.

SAŁONIKI. „Opinion" dawiedałasia z wiery hodnaj krynicy, szto Rumynija pastawiła Boŭharyi ultimatum, damahajuczysia aczyścić Serbiju i adnawić razdzieł ziamiel, ustanoŭleny Bukareszckaj umowaj.

SOFIJA (W.T.B.). 1.IX Siahońnia pierad abiedam rumynskamu pasłu padadziena zajawa ab abjaŭleńni wajny. Na wulicach rasklejen manifest ab wajnie.

PIECIARBURH. Pawodłuh tutejszych wiedamaściej, dyslokacija rumynskich wojsk proci Boŭharyi idzie poŭnym chodam.

BERLIN. Boŭharski pasoł skazaŭ hłaŭnamu redaktaru „Berlin. Tageblattt":

„Boŭharyja da kanca budzie ciesna zwiazana z Niamieczczynaj nia tolki z moralnaho, ale i s palitycznaho pahladu. Boŭharyja wielmi dobra wiedaje, szto Rumynija nia može sciarpieć dumki, kab pasla wajny u jaje była mocnaja susiedka—Boŭharyja. Kožyn boŭharyn wiedaje, szto pabieda Rasiei—heta kaniec boŭharskaj niezaležnaści".

MASKWA. „Russk. Sł." pisze, szto try tydni tamu nasad u Archangielsk prybyŭ sajužnicki fłot, złoženy s 14 parachodoŭ, na katorych prywiezieno było dla Rumynii wajennych materjałoŭ na 180 miljonoŭ frankoŭ.

BUKARESZT. Siudy prybyŭ hłaŭnakamandujuczyj rasiejskaj armii s piaćciu aficerami swajho sztabu.

Tureckaje apawieszczeńnie.

KOSTANTYNOPOL (W.T.B.). 31.VIII. Na prawym kryle kaŭkaskaho frontu naszaje wojsko atakaj wykinuło worahoŭ z ich pazycij, ŭziało 400 pałonnych i 80 skrynak s patronami. Na lewym kryle udacznymi operacijami my adrezali czaść akopoŭ warahoŭ. Pawodłuh aposznich wiedamaściej, razsiejany $2^1/_2$ rasiejskije dywizii. My ŭziali 5000 pałonnych, niekolki harmat, kulemiotoŭ i inszaje aružže.

KONSTANTYNOPOL (W.T.B.). 1.IX. Adzin pałonny paruczyk i sałdaty, ŭziatyje ŭ pałon u aposznich bitwach, zajawili, szto 15-ty połk 4 dywizyi kaŭkaskich jegroŭ straciŭ try czwierci swaich ludziej.

U centry naszaje wojsko ŭwarwałosia ŭ akopy worahoŭ, papsawało 4 harmaty, ŭziali 45 dusz u pałon i prywiało niekolki artyleryjskich kaniej.

Kryzys u Hrecii.

AFINY. Naczalnik hieneralnaho sztabu, Dusmanis, i jaho pamocznik Metaksas pa zahadu karala padalisia u atstaŭku. Heta — nowaja prajawa nacisku sajužnikoŭ na hrecki urad. Da demonstracij na karyść sajužnikoŭ pryłuczyłosia mnoha aficeroŭ. Na Lesbosie adbyŭsia ludny schod, katory pastanawiŭ rezoluciju, kab karol na pieradzi swajej armii wystupiŭ proci naśledztwienaho woraha (Boŭharyi).

SAŁONIKI. Siudy naznaczeny dwa portugalskije pałki.

SAŁONIKI. Tut orhanizowan kamitet, da katoraho naležać wyszejszyje wajennyje czyny. Kamitet zwiarnuŭsia da narodu s pryzywam pryłuczycca da sajužnikoŭ i wyhnać boŭharoŭ z Hreckaj ziamli. Jość prajekt žbirać družyny dabrawolcoŭ.

SAŁONIKI. Ŭ naczy na 1 wieraśnia žandarmy i dabrawolcy akružyli kazarmy ŭ Sałonikach, ŭ katorych hreckije sałdaty nie chacieli z imi razam iści, adrezali wadaprawod i nie puścili padwiaźci praduktoŭ. Strelali z abiedźwych staron. Zabity 2 sałdaty i 1 žandarm; ranieny dwa dabrawolcy. Hreckije sałdaty admowilisia padawacca rewolucyonieram i paddalisia francuzam. Pałkoŭniki Cymbrokakis i Mazarakis, staronniki rewolucyonieroŭ, orhanizawali nacyonalnaje prawicielstwo.

AFINY. Pawodłuh wypuszczenaho tut biuletenia, karol Konstantyn prymuszen ležąć u łožku. Temperatura ŭ jaho pawyszenaja.

AFINY. Anhlicka-francuski flot, prybyŭszyj u Pirej, mieŭ s saboj 7 transportnych parachodoŭ.

HAAGA. Z Afin danosiać, szto tam chodzić niepaćwierdženaja jeszcze sensacyjnaja wiestka, bytcym karol adroksia ad tronu. Regijentam staŭ naślednk. Zaimis astajecca prezydentam ministroŭ. Pry pomaczy Wenizelosa jonzahadaŭ nowuju mobilizaciju armii.

LUGANO. Wiestka ab adreczeńnie ad tronu karala Konstantyna ŭ Rymie jeszcze nie paćwierdžena. Adnak italjanskije hazety praroczać hasudarstwieny pierewarot u Afinach.

AFINY. Hazeta „Hestija" pisze, szto wajenny minister pryzwaŭ na službu ŭsich aficeroŭ i sałdatoŭ fłokatorych byli tu, puścili na pabyŭku. Pabyŭki bolsz nie dajuć.

SAŁONIKI. U horadzi razdajuć proklamacii, ŭ katorych jość napaści na karala. Sałdatoŭ pryzywajuć iści razam s sajužnikami, kab spoŭnić swaje wysokije mety.

AFINY (Reuter). 30 anhlickich i francuskich wajennych parachodoŭ prybyli ŭ Pirej.

AFINY. 42 wajennyje parachody prybyli ŭ Pirej. Try z ich wysadzili wojsko i wywiesili sztandar sajužnikoŭ. Druhaja czaść wojska zaniała telehraf biez drotu ŭ arsenale. Tut panuje wielmi nerwowy stan.

Pratest uraincou.

WIENA (W.T.B.). Ahulnaja Ukrainskaja Nacyonalnaja rada s pryczyny nowaho ŭstupleńnia rasiejcoŭ u Uschodniuju Haliczynu i ŭ Bukowinu z dumkaj znisztožyć ukrainski narod pastanawiŭ wypuścić u swiet drukawany pratest. Jana pierad ŭsim kulturnym świetam pratestuje proci biazmiežnaho ucisku i hnibieńnia rasijcami ukrainskaho nasialeńnia ŭ zaniatych ziemlach' pazywajuczysia na kulturu, cywilizaciju, czeławiekalubstwo, postup i na prawo ikrainskaho narodu na samabytnaść i razwicie swajej kultury.

Mižnarodny rabotnicki ruch.

Kryzis na czuhuncy.

WASZYNGTON (W.T.B.). Prezydent Wilson i kiraŭniki partij zrabili kompromis dziela niedapuszczeńnia zabastoŭki na czyhunkach, ustanawiŭszy 8-hadzinny raboczy dzień. Kiraŭniki rabotnikoŭ zajawili, szto jany woźmuć nazad prykaz ab zabastoŭcy kali hety kompromis budzie prawien u žyćcio.

Areszty deputato s.-d.

SZTOKHOLM. Nieskolko czlenoŭ rasiejskaj has. Dumy — socyalistoŭ aresztowali i wysłali ŭ Jakuck, Areszty hetyje majuć bytcym-to metu spynić rewolucyjny ruch.

Pabieda rabotnikoŭ.

WASZYNGTON (Reuter). Predstaŭniki žaleznadarožnikoŭ pasla zaćwiardžeńnia Kongresam 8-hadzinnaho raboczaho dnia, ŭžiali nazad prykaz ab zabastoŭcy.

ABWIESTKI.

Drukawana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar W. Łastoŭski.